The Arbesfeld Yom Rishon Final Program of the Year

WWW.KOLLELYOMRISHON.ORG • WWW.MIDRESHETYOMRISHON.ORG

Rabbi Samson Raphael Hirsch, Rabbi Soloveitchik & Their Contrasting Views of Yeshiva University

The learning at this program is dedicated L'zecher Nishmat ר' יהודה צבי בן הרב משה (Judah Mayefsky) And החבר שמעון בן שלמה (Simon Adler)

Rabbi Aaron Rakeffet-Rothkoff May 31, 2009 • סיון תשס"ט

(לה:) תלמוד בבלי – מס׳ ברכות (לה:)

תנו רבנן: ואספת דגנך, - מה תלמוד לומר - לפי שנאמר: (יהושע א') לא ימוש ספר התורה הזה מפיך, יכול דברים ככתבן? תלמוד לומר: ואספת דגנך - הנהג בהן מנהג דרך ארץ, דברי רבי ישמעאל; רבי שמעון בן יוחי אומר: אפשר אדם חורש בשעת חרישה, וזורע בשעת זריעה, וקוצר בשעת קצירה, ודש בשעת דישה, וזורה בשעת הרוח, תורה מה תהא עליה? אלא: בזמן שישראל עושין רצונו של מקום - מלאכתן נעשית על ידי אחרים, שנאמר: (ישעיהו ס"א) ועמדו זרים ורעו צאנכם וגו'. ובזמן שאין ישראל עושין רצונו של מקום - מלאכתן נעשית על ידי עצמן, שנאמר: (דברים י"א) ואספת דגנך; ולא עוד, אלא שמלאכת אחרים נעשית על ידן, שנאמר: (דברים כ"ח) ועבדת את אויבך וגו'. אמר אביי: הרבה עשו כרבי ישמעאל - ועלתה בידן, כרבי שמעון בן יוחי - ולא עלתה בידן. אמר להו רבא לרבנן: במטותא מינייכו, ביומי ניסן וביומי תשרי לא תתחזו קמאי, כי היכי דלא תטרדו במזונייכו כולא שתא. אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן משום רבי יהודה ברבי אלעאי: בא וראה שלא כדורות הראשונים דורות האחרונים, דורות הראשונים עשו תורתן קבע ומלאכתן עראי - זו וזו נתקיימה בידן, דורות האחרונים שעשו מלאכתן קבע ותורתן עראי - זו וזו לא נתקיימה בידן.

(לג:) תלמוד בבלי – מס׳ שבת (לג:)

איתבו תריסר שני במערתא. אתא אליהו וקם אפיתחא דמערתא, אמר: מאן לודעיה לבר יוחי דמית קיסר ובטיל גזרתיה? נפקו. חזו אינשי דקא כרבי וזרעי, אמר: מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה! כל מקום שנותנין עיניהן - מיד נשרף. יצתה בת קול ואמרה להם: להחריב עולמי יצאתם? חיזרו למערתכם! הדור אזול. איתיבו תריסר ירחי שתא. אמרי: משפט רשעים בגיהנם - שנים עשר חדש. יצתה בת קול ואמרה: צאו ממערתכם! נפקו, כל היכא דהוה מחי רבי אלעזר - הוה מסי רבי שמעון. אמר לו: בני, די לעולם אני ואתה. בהדי פניא דמעלי שבתא חזו ההוא סבא דהוה נקיט תרי מדאני אסא, ורהיט בין השמשות. אמרו ליה: הני למה לך? - אמר להו: לכבוד שבת. - ותיסגי לך בחד? - חד כנגד זכור, וחד כנגד שמור. - אמר ליה לבריה: חזי כמה חביבין מצות על ישראל! יתיב דעתייהו. שמע רבי פנחס בן יאיר חתניה ונפק לאפיה, עייליה לבי בניה הוה קא אריך ליה לבישריה, חזי דהוה ביה פילי בגופיה, הוה קא בכי, וקא נתרו דמעת עיניה וקמצוחא ליה. אמר לו: אוי לי שראיתיך בכך! - אמר לו: אשריך שראיתני בכך, שאילמלא לא ראיתני בכך - לא מצאת בי כך. דמעיקרא כי הוה מקשי רבי שמעון בן יוחי קושיא - הוה מפרק ליה רבי פנחס בן יוחי עשרין וארבעה פירוקי. יאיר תריסר פירוקי, לסוף כי הוה מקשי רבי פנחס בן יאיר קושיא - הוה מפרק ליה רבי שמעון בן יוחי עשרין וארבעה פירוקי.

(3 מלמוד בבלי – מס׳ מנחות (צט:)

אפילו לא שנה אדם אלא פרק אחד שחרית ופרק אחד ערבית, קיים מצות (יהושע א') לא ימוש (את) ספר התורה הזה מפיך. אמר רבי יוחנן משום ר"ש בן יוחי: אפי' לא קרא אדם אלא קרית שמע שחרית וערבית - קיים לא ימוש, ודבר זה אסור לאומרו בפני עמי הארץ. שאל בן דמה בן אחותו של ר' ישמעאל את ר' ישמעאל: כגון אני שלמדתי כל התורה כולה, מהו ללמוד חכמת יונית? קרא עליו המקרא הזה: לא ימוש ספר התורה הזה מפיך והגית בו יומם ולילה, צא ובדוק שעה שאינה לא מן היום ולא מן הלילה ולמוד בה חכמת יונית. ופליגא דר' שמואל בר נחמני, דאמר ר' שמואל בר נחמני א"ר יונתן: פסוק זה אינו לא חובה ולא מצוה אלא ברכה, ראה הקב"ה את יהושע שדברי תורה חביבים עליו ביותר, שנאמר: (שמות לג) ומשרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל, אמר לו הקדוש ברוך הוא: יהושע, כל כך חביבין עליך דברי תורה? לא ימוש ספר התורה הזה מפיך. תנא דבי ר' ישמעאל: דברי תורה לא יהו עליך חובה, ואי אתה רשאי לפטור עצמך מהן. אמר חזקיה, מאי דכתיב: (איוב ל"ו) ואף הסיתך מפי צר רחב לא מוצק תחתיה? בוא וראה שלא כמדת הקדוש ברוך הוא מסית את חבירו מדרכי חיים לדרכי מיתה, והקדוש ברוך הוא מסית את חבירו מדרכי חיים לדרכי מיתה, והקדוש ברוך הוא מסית את האדם מדרכי מיתה לדרכי חיים, שנאמר: ואף הסיתך מפי צר, מגיהנם שפיה צר שעשנה צבור

(משובה ז׳) שו"ת הרמ"א (תשובה ז׳)

תחילה אענה מה שהרעיש אדוני את העולם עלי בהביאי במכתבי הראשון דבר חכמת היונים וראש הפילוסופים, ועל זה כתב אדוני שהתורה חוגרת שק כו׳. אומר שזו מחלוקת ישנה בין החכמים ולא אצטרך להשיב עליה, כי כבר תשובתו הרמתה מונחת בקרן זויות ערוכה בתשובת הרשב"א, מה שהשיבו חכמי פרובינצא להרשב"א ז"ל על זו (ח"א סי" תיח) ואף הרשב"א ז"ל לא כתב שם אלא לאסרה בינקותו של אדם קודם שילמד חכמת התלמוד, והוא הבשר ויין (ברמב״ם: לחם ובשר) שכתב הרמב״ם בספר המדע פ״ד מהלכות יסודי התורה (הלכה יג. מן פ״ד עד פה באותיות רש״י ובסוגריים בד״א.) ומי לנו גדול מהרמב״ם ז״ל שעשה ספר המורה שכולו אינו אלא מזה המין. ואף כי כתב בתשובת בר ששת (שו״ת הריב״ש סימן מה, עיין עליו הערה /מס׳ עשרים ואחת/ בסימן ו) שהוא לא עשאו אלא כדי להשיב לאפיקורוס כידוע למעלתו, באמת אומר שיש לי בזו שתי תשובות בדבר, ושתיהן אמיתיות לפי מעוט השגתי. וזה, כי הם לא חששו אלא ללמוד בספרי היונים הארורים, כגון ספר השמע ומה שאחר הטבע כמו שזכרן שם בתשובה הנזכרת. ובזה הדין עמם, כי חששו פן יבא להמשך אחריהם באיזה אמונה מן האמונות ויתפתה ביינם שהוא יין תנינים ודעות מופסדות. אבל לא אסרו ללמוד דברי החכמים וחקירתם במהות המציאות וטבעיהן כי אדרבה על ידי זה נודע גדולתו של יוצר בראשית יתברך, והוא פירוש שיעור קומה שאמרו עליו כל היודע כו׳, ואף כי למקובלים דעת אחרת בזו אלו ואלו דא״ח =דברי אלקים חיים= ואף כי חכמי אומות העולם אמרו, כבר אמרו במגילה פ״ק: כל מי שאומר דבר חכמה אף באומות נקרא חכם. וכזה עשו כל החכמים שהביאו דברי החוקרים בספריהם, כאשר גלוי לכל מספר המורה ובעל העקידה (לר׳ יצחק ב״ר משה ערמאה) ושאר מחברים גדולים וקטנים. כל שכן מי שאינו נכנס לעמקם לבניית המופתים להוציא דבר מתוך דבר כמוני, רק מביא מה שכתבו שאין ראוי לחוש לזה כלל. והשנית, אף כי אם נאמר שאסרו ללמוד בכל ספריהם גזירה משום דברים האסורים שבהם מ"מ בספרי חכמינו ז"ל אשר מימיהם אנו שותים, ובפרט הרב הגדול הרמב"ם ז"ל בזה לא עלה על שום דעת לאסור. כי בודאי אין לחוש בספריו לשום דעת בטלה כמו שהעיד עליו בעל בחינת עולם באמרו: סוף דבר לבי האמן מה

www.KollelYomRishon.org • www.MidreshetYomRishon.org

שהאמין סוף הגאונים בזמן וראשם במעלה הוא הרמב״ם כו׳. ואף כי מקצת החכמים חלקו עליו ושרפו ספריו, מ״מ כבר נתפשטו ספריו בכל חכמים האחרונים ז״ל, וכולן עשו אותן לראשם עטרה להביא ראיה מתוך דבריו כהלכה למשה מסיני...

(9 רמ"א – יו"ד (רמו:ד)

הגה: וי"א שבתלמוד בבלי שהוא בלול במקרא, במשנה וגמרא, אדם יוצא ידי חובתו בשביל הכל. (טור בשם ר"ת וע"פ ע"ל סי' רמ"ה ס"ו). ואין לאדם ללמוד כי אם מקרא, משנה וגמרא והפוסקים הנמשכים אחריהם, ובזה יקנה העולם הזה והעולם הבא, אבל לא בלמוד שאר חכמות. (ריב"ש סימן מ"ה ותלמידי רשב"א) ומ"מ מותר ללמוד באקראי בשאר חכמות, ובלבד שלא יהיו ספרי מינים, וזהו נקרא בין החכמים טיול בפרדס. ואין לאדם לטייל בפרדס רק לאחר שמלא כריסו בשר ויין, והוא לידע איסור והיתר ודיני המצות (רמב"ם סוף מדע ס"פ ד' מהל' יסודי התורה).

(10) רמב"ם – הל' סנהדרין (ב:א)

אין מעמידין בסנהדרין בין בגדולה בין בקטנה אלא אנשים חכמים ונבונים, מופלגין בחכמת התורה בעלי דיעה מרובה, יודעים קצת משאר חכמות כגון רפואות וחשבון ותקופות ומזלות ואיצטגנינות ודרכי המעוננים והקוסמים והמכשפים והבלי ע״ז וכיוצא באלו כדי שיהיו יודעים לדון אותם, ואין מעמידין בסנהדרין אלא כהנים לויים וישראלים המיוחסים הראויים להשיא לכהונה, שנאמר והתיצבו שם עמך בדומין לך בחכמה וביראה וביחס.

Bernard Revel: Builder of American Jewish Orthodoxy (pp. 210-211) (5

210] BERNARD REVEL

greatly multiplied. In addition, European rabbinical leaders and professors also sought to gain admittance to the United States as nonquota immigrants. The Immigration Act of 1924 provided for the entry of any person who had been a "minister of any religious denomination, or professor of a college, academy, seminary, or university" for at least two years before his application for admission to the United States and wished "to enter the United States solely for the purpose of continuing this vocation."

By 1939 Revel's attempts to bring these students, rabbis, and professors to the United States represented a frantic race against time. Among the European yeshiva graduates saved by Revel during this last period were Rabbis Joseph Arnest and Samuel Volk. Rabbi Arnest had previously studied in the yeshivot of Navardok, Kremenchug under Rabbi Baruch Ber Leibowitz, Slobodka, and Telshe. At Telshe he was ordained by its rosh bayeshiva, Rabbi Joseph Leib Bloch, and his son and successor, Rabbi Abraham Bloch. In a letter recommending Arnest to Revel, Rabbi Abraham Bloch wrote:

We have witnessed the fulfillment of Rabbi Baruch Ber's prediction that Rabbi Joseph Arnest would become one of the well-known *Gaonim* of Israel and that many will be guided by the light of his Torah. . . . He propounds brilliant interpretations to difficult Talmudic passages.

Rabbi Arnest became a rosh yeshiva at the Yeshiva after his

Rabbi Volk was a graduate of the Ponevez, Slobodka, and Telshe yeshivot. At Telshe he became a disciple of its roshei yeshiva, Rabbis Chaim Rabinowitz and Joseph Leib Bloch. In a letter to Revel requesting his aid in obtaining a visa for Volk, Rabbi Kahane-Shapiro of Kovno declared: "Rabbi Samuel Volk is on a par with great Torah luminaries. He has written many elucidating commentaries on the Talmud and is especially proficient in the Talmudic sections that discuss the laws of sacrifice and ritual purity." Rabbi Volk also joined the Yeshiva faculty shortly after arriving in 1939.

Some of the famous rabbinical leaders brought here by Revel during this time were Rabbis Joseph Breuer and Mendel Zaks. THE FINAL YEARS

[211

Dr. Breuer, a grandson of Rabbi Samson Raphael Hirsch, arrived from Belgium in February 1939. He received his rabbinical training at the Frankfort Yeshiva, headed by his father, Rabbi Solomon Breuer. He later served as rabbi of the Klaus Synagogue of Frankfurt, and in 1926 succeeded his deceased father as dean of the Frankfurt Yeshiva. In America he was to become the spiritual leader of the Orthodox German community that settled in the Washington Heights section of Manhattan.

Rabbi Mendel Zaks was rosh hayeshiva of the Radin Yeshiva established by his father-in-law, the Chofetz Chaim. While in the United States in 1938, Rabbi Zaks was given a contract by Revel which would have enabled him to remain here, but he chose to return to his school in Radin. In 1940, while fleeing from Vilna to Japan, Rabbi Zaks appealed to Revel to renew his contract so that he would qualify for a nonquota visa:

Our souls have gone through much, and I am greatly perplexed—may God have mercy on us—and I plead with you to have mercy on me and on my dear family [and to send me the necessary papers]. Many things depend upon this that I cannot write about. . . . I am being brief when I should be lengthy. However, I depend upon your perceptiveness since more than what is actually written here is being said. May the merit of my sainted father-in-law help us and all the House of Israel that currently is undergoing so much trouble and tribulation.

Revel renewed his contract in a lengthy telegram. Later that year Rabbi Zaks succeeded in coming to America. During the ensuing years he devoted himself to attempting to save his former European students. He also raised funds for the Yeshiva students who sought refuge in Siberia and Shanghai during the war. In 1942 Rabbi Zaks founded the Yeshivat Chofetz Chaim in Manhattan, and in 1945 he also joined the faculty of the Rabbi Isaac Elchanan Theological Seminary.

Among the professors saved by Revel were Doctors Aaron Freimann and Bruno Kisch. Dr. Freimann was a renowned bibliographer who had previously served as the librarian of the city and university libraries in Frankfurt. After arriving in America in 1939 he joined the staff of the New York Public Library as a consultant in bibliography and also lectured at the Yeshiva Graduate

craft apprenticeships in the engineering trades, or student apprenticeships in professional engineering. And because we insist on Sabbath observance our orthodox youth must not be less, but better qualified than others. On the other hand there is great hope that the harnessing of atomic energy into the service of man, will in future enable him to gain more leisure-time which can be used by orthodox Jews for the study of the Torah.

One thing is certain. The new orthodox Baal Habayit, living in the framework of Western civilisation, cannot and will not be a mere replica of the Baal Habayit in the small "Staetel" of Eastern Europe, nor will he be able to devote his time to the study of the Torah solely because his wife looks after both the home and the business. If we wish to rebuild in the sphere of Western civilisation, that kind of orthodoxy which is to replace the destroyed orthodox centres on the continent of Europe, a great deal of thought must be given to the manner of educating the Talmid Chacham who would personify the Western way of orthodox Jewish life. It is obvious that this type of Baal Habayit can be reared only in a Jewish Day School which must also pave the way to the Yeshiyah.

It has been pointed out in previous chapters that here, too. it was Samson Raphael Hirsch who did pioneer work by founding his Jewish Day School, the famous Hirsch-Realschule. Needless to say, in the programme of his School, Hirsch stressed the primacy of Torah education-Torah was always to remain the שיקר. On the other hand, true to his fundamental conception of "Torah im Derech Eretz" he reiterates: "Should our children forego the intellectual advantages of modern times? No, they should not! If, of course, they had to do so-if we had no other alternative than either to let our children remain ignorant of the knowledge of the Torah which converts a Jew by birth into a Jew spiritually, or to let them do without much of the benefit of the new learning we would not hesitate for a minute, in the face of the opposition of many of our contemporaries, to declare that we as Jews had to forego intellectual advantages, which could be acquired only at the expense of the Jewish spirit of our children. For us, too, it would be Judaism first, and then secular education."

... "However, thank God it is not so. Our children need not forego any of the advantages of a genuinely humanist education, any of the fruits of knowledge and learning, in order to acquire the truths and the wisdom and the life-treasures of Judaism. Pursued hand in hand, there is room for both, each enhancing the value of the other and producing the glorious fruit of a distinctive Jewish culture which, at the same time "is pleasant in the eyes of God and man." . . . "Find learned and trained Jewish teachers, teachers with a Jewish education, men whose own intellectual and spritual education has matured in a harmonisation of its Jewish and secular components, who have absorbed with equal thoroughness and earnestness both Jewish learning and secular learning . . , to such men you may entrust your children, so that they may early in life introduce them into both spheres equally, with equal earnestness and equal care. In their hands both spheres can become but one sphere, one task, and aim at one object: to teach the minds and hearts of youth to acquire at the sources of Divine truth and ancestral wisdom a knowledge and love of Judaism, to get themselves for their calling as men and Jews and to draw for themselves from these sources in every serious and every playful hour alike a cup of refreshment and dedication, of enlightenment and holiness. For this calling they must teach them to understand what is required for its accomplishment by nature and history, and to this accomplishment to apply all their spiritual forces, capabilities and aptitudes to the utmost of their ability. Try to apply the ancient principle of "Talmud Torah im Derech Eretz" (Torah together with the ways of the world) which ties religious and secular education closely together and makes one conditional on the other, and you will live to see how מניתם, how the faithful, simultaneous observance of both components, משכחת עון will prevent one from going astray; you will live to see with what pleasure and love your children will study the Torah, will drink in the spirit of the Divine teachings and ancestral wisdom, and how yet-or, perhaps, because of this, they will vie with their fellows in the acquisition of all the knowledge and aptitudes of secular education." (Der Religionsunterricht, Ges. Schr. Vol. 1, pp.266 ff.)

לבניך, הנה מבי, אל לביך, הנה מבי, אל לביך, הנה מבי, אל לי מ"א שמיונ הוא לי מ"א שמיונ הוא לי מ"א שמיונ בני יביי בלמד ומנהם לבניך ב"ם מחודין בנין שאם ישאלך אום דבר ב"ם מחודין בנין שאם ישאלך אום דבר ב"ם מחודין בנין שאם מאמרין בי בניחתייך כל המוכה כמו שמאמרין ב"ל מברי בנים ובר" י כל המוכה כמו שמאמרין ב"ל מברי "לב שבר" בברכום דף ליים, בכם כשאלה היא ממל א' במלוות ח"ם דבנים ובני בנים, בי הבר בדבי ח"ם דבנים חשננתם לבנין להריא בקירושין דף ל' ש"א להלמידי חבמים ולאונים בחורה שלהלמי לחלמידי חבמים ולאונים בחורה שלאמי מקור משחם ומשין כ בל (עחוד כבוא לשל לכל בל במלוום ח"ם רכב בכרכום דף ליים, כל

ים לבלר אם מפני רוע חבמסם, וכאשר התכם ברשה לב רע ומדום נרושום חאבר מכנו לא מחבר באהבה מפני בלב עד הבליחם, כי לא מחבר באהבה מפני הלב יש מחום לימוד מבחים ועלא מפני לימוד חבמות כעום ויחתים בלב יש מולא מפני לימוד חבמות מעלא באהבה וישב מקורם בעות ויחתים נילא מבי ישב עלארין שם עוד. וושל, ואפשר שספיי רוב המכמה משמים ומחסר האמונה כנון מכמס האפיקורסין והמינים והפילוסופים אשר אינם מאמינים כסורה הקי וזהו מפני רוט מכמסם, והאשר ימקבן במכמה הרשה לב רש ומרום נרושות חאבר האמונה מד הכלים הרש בלבד, אלא ם שנינים לעים

זשובה לרב אחר באשכנו בדין מצוור

שיהיו דים ממודדין נפיך.

ũ

מסכת קרושין סימן

למהם או בכר בל מלמור בוכה ולפשל בין רמים לי מיימוני ריש כל מלמור מובהר בל כמור מורה אושם בשרה בל המור מורה אושם ביו בל מלמור ומו בשכר כל כמורם ולמרו או בשכר של מיים למה למיים למיין למרו ומו ביו ביו אולי למור מור למיין למי של מיים למה מיים ושבר מיים לאם של מלח של מיים למה מיים למה מיים ושברין ומושים ליי כי שיא לאחר במי הלים מיים למה מיים למיים וכו', ומכוחר נחשובה מהר"מ מרומנברג מוכח בהגהות המתניחא פיחד שם מילה ופדה"ב וזה אינו רק במקרא דעל משנה אסור לקחם שכר, ואם המלמד אינו רולם נחגם מחויב האב ליהן שבר והוא בנא" גבורום כ"ט אינו מולא בחנם שמחויב לחן שכר שנאמר אמם קנם כאשר לוכי מה אני כחגם אף אחה בחגם ומנין שאם חורה שבמים דכחי רחה למדחי חחכם חוקים ומשפמים יומר משל כל אדם אלא שיש ומלום זו היא מחיובי הכן של יו מביחר כן מסגדל בחודה ק ומשם חכם בהחורם ידש חיך להוהר כמוהרום ובדקרוקים, ומוסר שלמו שנורה, ורואם בגם בנו יביי לחכם בחוב"ה, ומי"ז משריש האב לדורוחיו אומו לפי בידוי דעתו ומסיר את דורומיו מהש"ת, וסיץ שב"ב או הדור שאח"כ יהי ריפורמעור כי פ"י שכנו נגד כרשטים כבשלי "משקאדעם" וימלאו שם דברי אש מסלקחם משי רשכבה"ג, כי כל איש מישראל אשר הוא המורה עד עולם, וזהו מאמר הגמי כל המלמד לבנו וב"כ שכנסינ מכר"ח ומקללס"ם בחחמר ברכה בל חורם" כלימוד חורה לבנו ומסתפק שלמו כום שחלמו

דלמד שם כל המצוח דאסיר ליפול שכר מן

והקרושה, וכמב שם מו"ר שהאב כמלמו הצאשון הוא ממיר אם דורומיו מן המוכה ואוי לו... וכמב עור ואם משלל ע"ז הלא יש כמה אנשים בעלי אומנות שאינן גדולים בעורה וב"ד אבשים יקרים ומאמינים המם לשיוע גדולים בעורה מנורה וב"ז אבשים יקרים ומאמינים המם לשיוע גדול בתורה תעי שלמד בהחרך בתמימות ואולם בערונותיו לא השינו לום מצ"ב בוה לבד ע"י שביין את בכורונותיו לא השינו לום מצ"ב בוה לבד ע"י שביין את פורס, כאילו קובלה מבר שיני, ביאור הדבר כאילו קובלה והברים כמורה לדורומיו, אולם אם פוא מקמן כמורה מבני אולם אם פוא מקמן כמורה מבני אומים אם מאיר דאם לא למד מאין יוהר בה נעשה דל, וממילא אם לא מדר ככן האם ילמד פוא לכן הכן דל, וממילא ממילא מרים הדורות מן המורה והאמונה, כמהורים ומאלא ממילא מרים הדורות מן המירה והאמונה, כמהורים למורה כשאר לדיק ומאמין, הנה זהו מוכן מלמו

סו'ם כה יפרום כגן מהמורה ומיף יביי שמטיר הח ילל מעון המר של ביטול חורה מהבן, ע"ז אמר מו"ר דאין המזב חורה דגן רק מכשירין לזה שיהי' ילא אלא דהחווב הוא החלמוד חורה שמחוייב לראוח שהיי בנן ממחשנים בלכנם שלום וחתבולות בשמתם דכל בלה החומן החלבים בלכנם שלום וחתבולות בשמתם דכל ונ"כ גאוני וחכמי החורה וחכיון שהוא מחויב ש"ז גופא לדבק בנו להחורה מה יושילו לו השלוה והתחבולות, נונסם אינם אלא שיבי' ככן יכא וחרד וסוברים שבום בכיו סק'.

דורוהיו גם מאמונם כשי"ה ונששה מומר כ"ל.

כולב, גמ' כלכום ואגדים, ומה דמחלק בין דחיקא לי

כנן של כאב כמו שמכואר בברייחא בקרוטו וף כ"ש מלמור חורם שם מילם ופדם"ב וכתה בכלל מיוב כבן על האב או לא אלא דהוא ממיוב קלמור חורה דכחיוב דס"ח כמו שיש חיוב ללמור בעלמו כן יש חיוב דעלמור מורם ללמד לבנו אלא שכנו קודמו, והנם מדברי רבנו בגאון ר' אליכו מוילנא זיש"א ציו"ד ס" רמ"ה סק"ז, ג) והבה כמציום מים דבנים מקר ממני ברב כגאון כי ראבול ממיוני בכן כי כאם כאמר דבוא ממיוני בכן כי כאם ממיוני בכן שנה מלבן כי כאם ממיוני בכן שנה מלבן ביים מלבן מלבים מלבים מלבים בליים מלבים מל

כוא משום דאו כמו שאין לו אב ויכולין ב"ד לפוף אם כמלמד ללמד במכם. ומיי צסי שמרי ליון סי כישו שמנואר שם.

כמלמד ללמוד נחנם, ומם דפטור בדחיקה לי' ששחה כמו במחויב פלמו כמ"ם בצכורום כ"ט, פי' דמכוח: שם דמחויב בלחוך שלמו ג"כ למן שכר חם חינו רולם

נם כעד הורה שנש"ם וכחב רבינו הגריאה וו"ל נס"ק מ"ז רבינו הגר"א שי רמ"ה סק"ז דמשום דמשנה אין מלמדין בשכר, ומ"מ אם אינו רולה ללמד במנם מחייב למן שכר

ר) עתה נדבר בענין מיוב ח"ח דמחויב כל אים " ישראל ללמור בעלמו וגדבר בקלרה ראמי"

בגאון כ' אליכו מויללא זיש"א בייד ט' למים סק"ו, ממולר דמצוות ס"ם דכן אינה כמו מצוות מים דכן אינה כמו מצוות מים דכן המלב במעשם דלימוד אינה מציה מיוחדם להאב על בנו יותר המעלב והשבייון דכן הוא עליון אבל מצוות מ"ח דכן מהאב המעשם דלימוד אינה מציה מיוחדם להאב על בנו יותר המעלב אינות מ"ח דכן מהאב מציה מציה מציה מציה מציה מציח במציח במצ אינו משלם להאב כמו גבי מילה ופדה"ב, דהמאיה דושניסם אינה משים מאיות חוב לבן של האב אלא דהא משום מאיות לימוד החורה כמו דמייב ללמד לכן חברה, ומדוקדק לשון הרמצ"ם שהכאמי לשיל באום. ב, ימו,ם

במם שבם קל"א ושוין ראם ליין פלים וששם מוזה שהא חייב מ"ם א"ר יוסף לפי שאין קרוע לכם זמן, איל אכיי אדבה מדאין קרוע לה זמן כל שמחא ושמחא זימני ופדס"ב דהוא מליותו דאב למיוב ח"ם דגן, דהוא מליום כל אדם מליו מבלל כל אדם, אלא שאם יש כל אדם מליו מבלל כל אדם, אלא שאה יש בני ובן מברו, בנו קודמו, ופ"ז ביאר הבר"א ויפ"א דיש בני ובן מברו, בנו קודמו, ופ"ז ביאר הבר"א ויפ"א דיש אלא רלפיז כוא חמוכ מכ דמשכה הגרייםא ללמרו מוכ שלה מורכ שם למולו ולפדושו מה שייכות חיוב מילה

מביום כוח חיוב בפיע, חיכ כמו גלילים קחמרה בגמי ומימוע שכלי דלכחורה לריך הבנה מה דקחמרה מסניהין רח"ח חין לה שימור הח כל רגע ורגע ומישוע שכלי דלכחות אלי ולהספירם לפעניד הנכם מה ומישוע שכלי דלכחורה לריך הבנם מה

חז ליכח שיקר קיום ח"ח ונחשב לו לו לשולם לבישול אז נחשב שפיר לקיום חפלא דח"ח ש"י פרקאחד שחכים ופרק אחר שרביח נמי יצא, אולם אם אינו רולה ללמוד כלל ללמד דאך אם כפקע ממנו איסור ביעול חורה ש"י האכילה והדרך ארץ, והמלוה שא"א לעשוח ע"י אחרים מרבים, ונמלא דאי לאו הקרא דושכרן ובקומך היי אחר אפי לאכול וכדבך ארץ משום דין שישיר הפלמיד פורה דושניסס ושל ופגים, ש"ז כא הדין של ובשכבך ובקומך ידי שנחשב לו לקיים חומו הפרק שחרים וחומו הפרק בשבה אחת ולבקוף המוכם בשעם אחת, ואם חחו איני סיבל רק ללחוד חלי דף בשעם זהו חיובו מקרא דושננחם מקבל נגד אומם השיטורים של והגים ושל ושנמם, אז נפקע ממנו איסור ביטול, ואז מוחר לו להפסיק על לימוד פרק חחר שחרים ופרק חחד ערכים שהוא והנה זה הרין של ווכרת כם כשכתך כביתך שהוא האי לפרים רומיוב הוא על כל רגם ורכם, ה"ל מו מוכם הקום או הוא מוכם הקום או זון של כל רגם ורכם, ה"ל מו מוכם הקום או זון של לה שמו רמב היו זון מוכם הקום או זון לה שמו רמב היו זון לה מוכן דרים היו זון להיו זון להיון להיו זון להיון להיו זון להיון להיון

מורה כי אם באומן שמחיק חלמדי חפמים אחרים ש"י משקו בגדולים, כן למדמי מדכרי רכיט הבר"א זיציא משקו בגדולים בל אומן באיכו האם אינו וואל בייב אח מורים ביים אלינו וואל בייב אח מורים ביים אלינו וואל מורים ביים אח אלינו באינו וואל מורים ביים אח אלינו ביים אח אלינו באינו וואל מורים ביים אח אלינו ביים אח אלינו באינו וואל מורים ביים אח אלינו באינו וואל מורים ביים אח אלינו באינו וואל ביים ביים אח אלינו באינו ביים אח אלינו באינו וואל ביים ביים אחיים ביים אח אלינו באינו ביים אח אלינו באינו ביים אח אלינו באינו באינו באינו ביים אח אלינו באינו באינו באינו ביים אח אלינו באינו ב

והנים כה יומס ונו', והא דכתי וכשכנך מכאל הספור. וצברר דברי הגאון בשנום אליהי, דהנה הא דכחי

יום ולילה, אבל השפא דכמי למי ובשכבן ובקומן ונוי, וכחיב והנים בה, וכן ושנמשם, ידעיי דלהכי חד מיבה ב"כ הוי קיום דחפלא דח"ח גם של כל היום וחד חיבה של כל הלילה, דלא דמי לצילים דאחם הרגש הקודמת אינה קיום של רגע השני" דהחם כל רגש הוי חיוב בפ"ע וכקומך, מרווייםו אבני לן דאי לא הוי כהוב אלא והצים בה אז הייני אומרים בשני אופנים או דכל דגע ודגע מחייבתו כדאמר הנחי גבי לילים, או דהיינו אומרים דהוא שיטור כתו כיום במלה, היג הוי השיטור הקיום וקיום בפיש, אבל הכא דחד חיוב הוא, דבשמח קיחה חל שליו חיוב ח"ח של כל היום וגם שישור כמו הכוים

במקום דמומר להפטיק כגון לששום אומימו או מנוכם מא לששום ש"א אמרים דאו מוכה אלא לששום ש"א אמרים דאו מוסר בישול שורב, אלא אין בניאור דאומנום דומה איטור בישול מורב, מלוה או אין דפי דשופה מלוה או דכל אמר שהוא נ"כ מלוה או אין לה שישור גם דמיבה אחם שרבים, ויולא שיי דמ"ם אין לה שישור גם קיום חפצא של מורב, ויולא שיי דמ"ם אין לה שישור גם קיום חפצא של מורב וכן מבואר בעי הנר"א זים"א ברים מס" שולה בשנום אליהו.

סמלם ביטול הורם שנידים ולא מהני מייו מם שוהנים מי חשל מחדר מו ההגם מן לו משלומין לומר דוםו אומנום דאדרכם הוא ההגם מן כשבירה דרניטיל חורה, ופן יאמרו הלומדים החדמום דאין כיוורתם לאחוד החדמום לשם חשינות והשכלה רק

בסם ומתפחר בה ומתפלל בה

ויש ביטול תורה ע"י שיושב ומסירם מלכו כמו בסלים ולילנוס וע"ז נאמר ודכרח כם ולא צ

ប 200 מסכת קירושין

בחורחו וקדם שכרו לשכר, וכסב כרמ"א וממשב לו כאילו לוחד נשלחו ישו"ש, נחלא דלשולם חלה חיוב ח"ם של כל איש חישראל אפי" של מי שאיטי ישל כלל ללחוד בפלמו וכלאים הוי מכעל החורם ח"ו, ופיי' ברחב"ם ואינו מוסק או שקרא ושנה ופי. להכלי המולם וכו' ה"ז ורק שעלה היא להיום שומף ללומדי התורם והוי כלומד

מכ שלמד מינכ אחם, ומנואר מדכרי כנאון וימיא דאם לא מיי לא למד כלל אין כיחר גם שי מציים מאם אלא מיי דמינ כח"ם אין לם שימור נמלא דכל אחר מישראל

דמלה דארדבה כל חיבה הוי חפלא של קיום, אלא דאינו נפטר ונמשך שור החיוב וע"כ כשמפטיק לחלוה או

מוך כחיוב וע"כ

לדבר חמר שבוח מלום חו כוח יולה המיוב דובנים עייי

והנה המרי אשר דבר הי וכו': מוב שים, אנוא לברר לפני כסר"ה בפנין אם מוב שים, אנוא לברר לפני כסר"ה בפנין אם מושר לישראל ליקן אם בני לגימנאיום, אבאר לו תחילה פסק בשם מידר זיש"א ששאל אחד אם מוסר לו בכדי שיכלל

מקיים מלוח ס"ם דום במחויב לפפטיק מפ"י ד"ם וילא בליים בל פיום וכל כלילם, וכן אפ"י לפ" לפ" בליחה אל לקמון במקום שמפטק אפ" לידר" לגון למלום בא"א לקמים על ידר מחוים מחסטיק אפ" לידר" לגון למלום בא"א לקמים על ידר מחכים, וממילא אפ" במקום שאפור בא"א לקיים על ידר מחכים, וממילא אפ" במקום שאפור בא"א לקיים על ידר מחבר, וממילא אפ" במקום בא מידר וב מחבר במשם לא מיקר זה מובר במשם שלמה ב"ן הל מיין לא שלה במקום אל מובר אים ולא שבר אים ולא

שבועה ללמוד חלק מהיום כמו שאם נשבע לקיים חלי

וים כחיסור כן נלפש"ר:

נסשינו כי גבוא הזרם של מלחשם ממלק היא רעל ההשכלה להבחיד שם ישראל והחורה, אז יצאו אגומיכם לכשיר בכחינות ונחנו כנור להשי"ם ולחורסו וממדו דלרוף ונמצאו חמימים ב"ה שלא שלשה בהם אש המינות ד"ל, ואף דיח של המינות לא נגע בהם, וחשורה שבודה

ש) אחיבר הרוי שמנו שבאשכנו שמשו לא וישמש לא לאיכם הש"ה, בחטוחא מיניינו הן אמם

ממש, ונפ"מ בין ביטיל הורה זה ובין ביטול סורה דשוא"ס אם יסט לאחד בכר על דברים בטלים ולילטוח לא יהי ע"ז היקר דאמטיח משם דאומטח אינו היפר לביטול סורה אלא דאומטח אין זה ביטול סורה, ועיי' בכנר"א

בפלים החה בעלחם הסרח החורה חן הלב, ויש בזה ביטול חורה בירים, ולא בשב ואל חעשה אלא בירים בפלים, מהו שהוהיר על דכרים כעלים וכי זוער הוז מה שאינו לומד בשים מעשה, אלא דבא לומר דהדברים

בהרמ"ל הרין דרק מי שלומד בהחכמום באקראי בעלמא כמו החיים במחשו והלבלר בקולמוסו, זהו כבר נפסק

הבל מי שלומדה בקביעות הרי הוא נימול חורה.

מה גדול הוא זכותכם וזכות אבומיכם שמוע שמענו ומגל

מלכח אל המלחמה כזה שישבור בהימשפעה [קאלשלאריש] ויפי' שם חילול שנת של כחינה והורה לי להיחה, ושאל לי השני אם מוחר לי שיי שינלל שי'ז מלכח אל החלחמה

היוצא מדברינו דכל אים ואים מישראל מקיים מלום לחבר ל לביל א לדיא, ביר דכמונב של ישכלו לשמום מלום למבול א לדיא, ביר דכמונב של כל ישכלל ישכאל ללמור ל לדיא, ביר דכמונב של כל ישכלל ושכבר ובקומן ומשקה ללמור כל כמונים חבים, אלא דכל אחד לפי מלנו מקרים הוא כל במונים חבי ביאור משנימון דביש אין לב שעור כל במונים חבי ביאור משנימון דביש אין לב שעור בל למונים בל למונים בל למונים בל למונים בלא לבישור בל למונים בלא ובלי בלא ובלי בלאור בלי בלאון וישיא:

ות"ל יסבמו מתני גם מגור מלם כליסמית גם מצור תם פע"ל למר או בשמב שמצר על דברי בתורב ראותם שמי" ביסם אללו ולמם לא למר או גובים מובן שירון שלא למר או בשמב שמצר על הי" בביסור ראיוור מביס אייניש מקום אייניש מקום אייניש מחלים אייניש מחלים אייניש מחלים אייניש מחלים אייניש באחר לא ליב ופייני ראפור בי אדים שלאים לא ליב ופייני ראפור בי מדום בישול מורכי שלאים לא ליב ופייני ראפור בי מדום בישול מורכי שלאים לא ליב ופייני ראפור בי מדום בישול מורכי אלא בי ביש שלאים לא הי" בשלא ליב הי"ל מקום מיקר אל משב עפילים שלא בי"ל משם אלא מדב בכם ודברים ורבר עם בישול מאבי מרשי הבר"א מחלים שלא מאמר למרטי מכמם ישראל אלן האלמד יהא מאםר לא מאמר למרטי מכמם ישראל אלן האלמד יהא מאםר לא מאמר למרטי מכמם ישראל אלן האלמד מכמים בלא משבר בישול אלו האלמד מהים שלא מאמר למרטי מכמם ישראל אלן האלמד מהים בלא מאמר לשרטי הי"ל בלא מאמר למרטי מכמם לאכם בלא מהיים לא לברן בהסכלכן מכמה אום ובי"ל ובין בהסכלכן מכמה לאום בי ביו ביי ובי"ל היים לא לאום ביו ביי ביי ביי ובי"ל היים לא היים לא לברן בהסכלכן מכמה לאום היים ובי"א והיים לא היים לא ביו ביים ביים בלא היים לא היים לא ביו ביים ביים בלא מורכי ביים ביים בלא היים לא היים לאם ביים בלא ביים בלא היים לא היים לאם ביים בלא ביים בלא היים לא היים לאלם היים לא היים לאלם היים לא היים לא היים לא היים לאם ביים לא היים לאם ביים לא היים לאלם היים לא היי מדברי קבלם, ונראם דביאור הדבר כך הוא, דבנם מם דסומר לפטום אומנום ואין זה בינוול מורה הוא מפום דדרשינן מקרא דראם מיים מם אשר אשר אבר אבנת דכל שאינו מלמדו אומנום כאילו מלמדו לספיום, וביאור מלמדו ליסטום וכליסטום בשלמה איך מהי' המיים להחורה כדבר דום כלימוך צל אומנום הוא סיכה לפמירת התורם חכמש יונים וקשם דהרי המנא אומר שהוא איסור ביפול חורה דאוריישא וא"ר מאי משני דאטור מדברי קבלה סו"ס איזה איסור ביפול יש כאן, והי' לו להשיב דאטור שאינה אלא משום דכל שאינו מלמדו אומטם כאילו וכנה בדור שכלסמים אם יחבמו אוסן בכ"ר של משלה של דברי חורה לא יוכלו להשיב הכיתר של אומנוס

דפרמנים פסק כרשב"י בום שפסק דכל אים ואים שפירש

ולפננס פיסיו גאוני וסכמי הסוכים, זה הוי החיוב ולא דהוי רק מכשירין שיהיו יהודים, אלא דוקא שלמדם וישנים ככל החורה כולם ואם ח"ו אינו מלמדם שוקר

כל מלום פ"ם דבנים ובני בנים, כ) גימנויום וחוניברסיממן

מורם בידים ומסיר אם הסורם מלכו וגם נהגם מספפירה, מוד אמר וכפ"א הם" לבדך, ניאור הדברים דכל אים ואים מספפירה, במור אם מספפירה, במורם הם מספפירה,

ומספרנם עי"ז, דאדרנא זה גרע יותר דעושה ביעול

סכלוכוסיו ועניניו בסילוכו ובשכבו ובקומו סיא בסוקם

י) היוצא מדכרינו שעם"י הסוכה החיוב דכנים (משחם ובני בנים בחלמוד חורה הוא לששחם ובני בנים בחלמוד חורה הוא לששחם

הפסק הלכה בקצרה.

כאומנום וחשש ששום ללחד מורם, חשמש דרך כדי לחוד מוסר, ולאיש שני כחוני אני מולא היסר ושיו לחוד מוסר, ולאיש שני כחוני אני מולא היסר ושיא ומי שאי אפשר ללמוד איש וחים כללמוד איש ומי הספר ללמוד איש מפני כסרדום שיש לו, יספיס לאחרים כלומודים, וכמבר"א סק"ז זכולון לחוף ימים לקחרים כלומודים, מחלמי שמומר לו לכחים שוחף לישנר יוש אי מלק מחלמי שמומר לו לכיום שחף לישנר ויש לו חלק

שמוח כיום וכסורה סשע, אוסן המשע, קורא שלש שמום כסורה שככסב ונ' בסורה שכש"ם ושלש אחרוח לגמי יש"ש, מזה מכואר מהו הקבישוח של חורה, שלש שמום

אסור משום מינות ד"ל ומו"ד בשנם המלחמם לא המיר אפי" בענין פיקום נששום דעי"ז דוחה נשש מישראל ואין מסל פאין בעלי אשירה, ג) לימוד החכמום בקבישום אפי בינו לבין שלמו אסור ונשבק ברמ"א סי, רמ"ז סעי ב"נו לבין שלמו אסור ונשבק ברמ"א סי, רמ"ז סעי באקראי בשלמא.

ברוך הנותן ליפף כח ולאין אונים פצמה ירבה.

www.KollelYomRishon.org • www.MidreshetYomRishon.org

סס כן, ממלח הלכו"ש לחים שחניו דחוק מפי חין סדין מכן וברמב"ם לח ססק כלל דין דחם קרח ק"ם שחרים כן, וברמב"ם לח ססק כלל דין דחם קרח ק"ם שחרים נותרים קיים "לח יחום" רק כסק דכל חים מיקרחל בין זקן ובין חולה ובין בעל יסורים חייב לקבוע זמן בלח"ם יותם ולילב, והכם חם נכוח בעיותי להכין דכרי כמת"ם ודעמו הק", חם מוסק הוח כרשנ" חו במת היותרים חוייב שחשמי בככרנות דף לים לדין לוה רב, ובסם חוייב שחשמי בככרנות דף לים לדין לוה רב, ובסם חוייב שחשמי

שמתים ושרצים ק"ם ,לא ימוש" עם כנם שמי שימוש, דשם כר"ן באינה אלינא דהלכשא דאושה הסוגיא קאי דוקא לר' יוטי, שיין בכגאון שי' רמ"ז פק"ז, ושי פריעב"א דהלכה כאושה הסוגיא, אולה דוקא למי שדמוק שפי בפריסמו, אבל למי שאיני דחוק איני יולא החייב דופגים כה, ושיין בריטב"א במס' נדרים דף ח'. דמנואר

בשנה חליהו דכתב דורך חדך הח מלה מים משמשיקון למיה מן התוכה ומשב וושקר משיה מי במכרון לד"ן הוא מלו דברים בעלים משמשיקון למיה מן התוכה ומשב וושקרם השיח משיח בשנה ביורט שיוש וושקר בעלים מערים בעלים השלח של הוא מושל הוא בעיל בעיל הוא מושל הוא בעלים השלח של הוא בעיל הוא בעלים השלח של הוא בעיל הוא בעלים השלח לו הוא בעיל הוא בעלים השלח לו הוא בעיל הוא בעלים השלח לו הוא בעיל הוא משלח לו הוא בעלים השלח לו הוא בעיל הוא משלח לו הוא משלח

כל אדם מישראל בושננסם לבניך שמחויב כל איש ואיש ח"ו לומר שמן כתורה מותר לחם חים ישראל בנו לגימנייום כמו שתכואר למעלה, כא' מפני שיש מינום יקרים, אולם כאמת שפ"י החורה הק' ניתן להגיד כי וע"כ יצרך השי"ח אמכם בשלוה ונחת ובורע המימים זרם ומינות שכל הכופר בה כמודה בכל החורה כולם,

בסורה הלא סיכץ יהי' כאלם לא יפחח פיו ובשהלק במשטים טובים יאמרו לו הלא לפטיח של הטוכה וכי לא היחה משיניך להשריש לבניך.

The Rav: The World of Rabbi Joseph B. Soloveitchik (vol. 2, pp. 225-231) (8

Yeshiva University

225

Pumpeditha [in ancient Babylonia], I know that I am on firm and stable ground. In such endeavors there is perpetual truth. In the Yeshiva I am at home because I am grounded in the world of eternity

21.02 Yeshiva University I

Related by the Rav in his address to the Yeshiva University Rabbinic Alumni, Yeshiva University, March 1, 1956. (Yiddish).

In addition to teaching at the Yeshiva, I consider myself a real friend of the institution. This is not just because I am a rosh yeshiva at Yeshiva University. It is much more than a matter of employment; it is, rather, that the Yeshiva redeemed my soul! It's true! You all know how difficult the American rabbinate is. The rabbi can lose his mind. The older European rabbis lost their heads in the slaughterhouses and butcher shops. The younger American rabbis lose them in cemeteries and wedding halls. Since I am half and half I would have lost my head in both places. Since I am half modern and half old-fashioned, I would have lost my head both in the slaughterhouse and the cemetery. [Laughter.]

The Yeshiva redeemed me and spared me from such a destiny. These last fifteen years [1941–56] I have been privileged to avoid falling in the sense of the fall of "the Nephilim [giants] were on the earth in those days" [Genesis 6:4]. In my whole life I have not accomplished as much spiritually as I have in these past fifteen years! There are days and nights when I do not leave my desk. I struggle to understand a [passage from the] Bet Shmuel [commentary on the Shulhan Arukh, Even ha-Ezer], the Ramban [Nahmonides] on the Torah, the Milhamot [ha-Shem] of the Ramban on the Rif [Rabbi Yitzhak Alfasi], or a midrash. My wife will testify to this. For this ability to devote my time to the study of Torah I am thankful to the Yeshiva. However, my real gratitude to the Yeshiva is because of another reason.

I may have very few good traits, but one trait which I do possess is my inability to imitate anyone else. I always want to be

Yeshiva University

21.01 Boston to New York

Related by the Rav in his address at the convention to mark the merger of the Mizrachi and Ha-Poel ha-Mizrachi movements in the United States in 1957. Published in Ohr ha-Mizrach [2], p. 28. (Hebrew).

I am only a guest in New York. I regularly fly back and forth from Boston to New York. While aboard the plane I am often over-whelmed by the achievements of modern technology. The speed and exactness of the flight of the aircraft exemplify these accomplishments.

At times, when observing these technological strides, I feel lost as I fly between the heavens and the earth. Man loses his independence, and I feel like a worthless object in the vastness of the universe. "When I behold Thy heavens, the work of Thy fingers . . . what is man, that Thou are mindful of him? And the son of man, that Thou thinkest of him?" [Psalms 8:4–5].

After the plane lands at LaGuardia Airport, I go directly to the Yeshiva. I immediately enter the world of Abaye and Raba. It is a different world with totally dissimilar surroundings. If you should ask how I feel with this sudden change in my environs when I enter the Yeshiva, I will respond that it is a superb transition. When I enter the world in which the same topics are discussed that were analyzed in the academies of Sura and

224

21.02 Yeshiva University I

myself and to display my unique dignity of having been created in the image of God. The glory of the individual is exemplified by the singularity of every human being. This concept is the motto of my life. I never wish to wear the mask of another person in order to ingratiate myself with the masses. I know the statement of the sages that "II I am not for myself, then who is for me?" [Avot 1:14]. What our sages mean is that if I am not myself, I will not succeed in acting like someone else.

I came to the United States and was thrown into Boston as a rabbi. It was difficult. Laymen like to advise their rabbis. This is true about the laity in Boston and even about my congregants in Congregation Moriya [on the Upper West Side of Manhattan]. They advised me to Americanize and to adjust myself to the new American circumstances. They wanted me to fit in. I fought them bitterly. I knew that I would lose my originality if I tried to be what I was not. I would lose my uniqueness, and ultimately the Divine Image within me. I do not like to do what others can do better or just as well. I wish to do that which I am unique at! This is not an expression of haughtiness; no, it is a fulfillment of my intrinsic human dignity and individuality.

Even when it comes to talmudic study I follow the same principle. I had a great rebbe—my father. My father had an even greater rebbe—Reb Chaim. I learned a great deal from my father. I can declare, like R. Eliczer: "Much Torah have I learned, yet I have but skimmed from the knowledge of my teachers much like a dog lapping from the sea" [Sanhedrin 68a]. As much as I received from my father, I still manage to pass it on to my students in my own unique fashion. I utilize my own vocabulary. True, I must say about my father and grandfather that "we drink their water" [i.e. benefit from their learning; Baba Metzia 84b]. Yet I am writing my own Sefer Torah [Torah scroll], and I have my own unique ketav yad [handwriting].

I do not enjoy it when my students speak in cliches and simply parrot the concepts of Brisk. The same with my homiletical lectures. I do not utilize the rabbinical sources and quotations that Yeshiva University

227

others generally use in their sermons. I rejoice in being alone and individualistic. If I am found wanting, then my achievements may very well be inconsiderable. However, if I am a pygmy, at least I am a pygmy who possesses the Divine Image. I must chart my own course. Our sages refer to Abraham as the "only one" [Sanhedrin 93a] because he was unique and paved a new way for mankind. I am always attracted to those Gedolei Yisrael [rabbinical scholars and leaders] who charted new courses. The same is true in my relationship with institutions. I am impressed by institutions that are pacesetters and innovative. In the Rabbi Isaac Elchanan Theological Seminary of Yeshiva University, I have discovered such an institution. This school is unique, and it is imbued with the honor and dignity of man created in the Image of God. This is the secret of my love for and commitment to the Yeshiva.

In order to explain what characterizes the uniqueness of the Yeshiva, I must utilize an historical parallel. In the last century there was Rabbi Samson Raphael Hirsch [1808-1888] in Germany. He was unique in both his intellectual ability and his emotional sensibility. He had an aesthetic appreciation and understanding of life. He struggled with the same problem we have today in the United States: how to preserve Torah Judaism in a secular environment. Rabbi Hirsch accomplished great things in Germany. Our problems today are even more profound and complex than those that he faced. Rabbi Hirsch struggled in 1860; today it is 1956 and we have so many more technological advances. Yes, we are attempting to solve our problems. We have made a start. What is the difference between our approach and that of Rabbi Hirsch? He developed an aesthetic and tasteful synagogue service that would appeal to the German Jew. He strove to unite fear of God with universal concepts. Rabbi Hirsch set as his goal the training of German Jews who would be frum [pious] and have universal understanding. However, in addition to combining the fear of God with worldly culture, the Yeshiva wants above all to stress the importance of the study of Torah. Our goal is to educate a generation of Torah scholars with secular knowledge. Rabbi Hirsch was satisfied to attract the youth to the synagogue, in which he developed a beautiful and aesthetic Judaism. This is exactly what many Orthodox Jews wish to do in New York. They want Judaism to be built on ceremony and beautiful sentiments. For example, they stress the lighting of Sabbath candles, the white tablecloth for the Sabbath table, the decorating of the sukkah, and transporting the etrog in a silver case. They desire a decorous prayer service and insist that all the worshipers sing together when the Torah scroll is removed from the ark!

Rabbi Hirsch succeeded in these endeavors. He insisted that his followers not shave during the three weeks [of mourning for the destruction of the Temple] and during sefirah [the period of mourning between Passover and Shavuot]. Many German Jews observed the entire Torah as a result of Rabbi Hirsch's efforts. They were careful about both minor and major laws. I lived for many years in Germany, and I observed these Jews. I knew a Professor Eugen Mittwoch [1876–1942], who was a professor of Oriental languages at the University of Berlin. Is aw him come to the university on Tishah be-Av in slippers and with a three-week beard. You have no idea how deep his commitment to Judaism had to be to do this. To wear a yarmulka at the University of Berlin was not like wearing one at Columbia University today.

These were great accomplishments in Germany. This type of Judaism was truly blossoming in the twenties and the early thirties when I was there. Tragically, it was cut down right after the start of its bloom. Many cultured, observant Jews were developed by this approach. Nevertheless, German Jews lacked the knowledge of Torah. All-encompassing dedication to the study of Torah was not stressed. German rabbis were frum. There is much we can learn from their piety and observance. They were zealous in safeguarding the Orthodox character of their synagogues. However, these German rabbis only knew a small portion of the Shulhan Arukh and the Bible. They studied such popular halakhic volumes as the Hayyei Adam [by R. Abraham Danzig, 1810, based on Shulhan Arukh, Orah Hayyim] and the Kitzur Shulhan Arukh [by R.

230 21.02 Yeshiva University I

The truth is that there is no real synthesis in the world. If there is a contradiction between Torah and secular endeavor, then synthesis is not possible. If there is a thesis and anti-thesis, then no synthesis is possible. In general, a synthesis is very superficial. It is apologetic, it imitates others and the individual loses his uniqueness. In synthesis no one succeeds. Even our great teacher Rabbi Moses ben Maimon [Maimonides] did not succeed in his attempts at synthesis. The greatness of the Yeshiva is that it is a real Yeshiva and on the second level a proper academic institution. Both divisions function without synthesis and compromise.

My students go from my shiur on the first floor of the Yeshiva building to their college classes on the third floor. In my class, they study in depth such talmudic topics as whether the signatures of the witnesses or the witnessing of the actual delivery make the get [divorce document] effective [Gittin 23a], or whether going over the writing on a get document can validate the get [Gittin 20a]. Then they go upstairs to their college classes, where they study theories in mathematics and physics. I am proud when my student is both a Torah scholar and a good college student. If there were a synthesis, both achievements would be weakened!

In this concept, our Yeshiva is unique. It is not like other yeshivot. It is not like Israeli institutions. Let us not allow the Israelis to rebuke us. They have much to learn from us. Their so-called modern institutions have not produced Torah scholars. I am not overwhelmed by wonder at the establishment of a religious university [Bar-Ilan University]. It can be named after the Vilna Gaon, not just after Rabbi Meir Bar-Ilan [1880–1949; leader of religious Zionism]. Such an institution does not produce Torah scholars. The Catholics also have religious universities. I do not like to imitate others! We have a Yeshiva, and because the times demand it, we also have a university. These two divisions will not be synthesized. They will remain two institutions. It may be like a man with two heads, but it is better to have two heads than not to have one. [Laughter.]

Solomon Ganzfried, 1864, an abridged *Shulhan Arukh*]. They had some slight knowledge of how to decide questions of Jewish law and also knew a little Jewish philosophy. They excelled in their external deportment, and their synagogues were graced with an aura of dignity.

There are many Jews in the United States, and among them our own rabbinical graduates, who desire that the Yeshiva follow the same course. They feel that the Yeshiva should stress the externals and produce "professional rabbis." Such rabbis would resemble the incense altar in the Tabernacle. They would emit a pleasant fragrance. However, they would never enter the Holy of Holies and achieve the knowledge of Torah represented by the Tablets in the Ark of the Covenant [which stood in the Holy of Holies]. I am certain that the Yeshiva would have an easier time raising funds if it followed this path.

The Yeshiva has another goal, however, and this is its greatness. It seeks to achieve the contents of the Ark of the Covenant. The Yeshiva's ultimate goal is to produce true rabbinical scholars. I do not wish to exaggerate, but I feel that the Yeshiva has the finest talmudic faculty in the world. No Yeshiva, including those in the State of Israel, has such an outstanding faculty. The roshei yeshiva here deliver lectures that could have been presented to the students in the Volozhin Yeshiva. I know what I am talking about in this respect. The language of the Yeshiva is the same as that utilized in all the yeshivot in consonance with the traditional approach to the study of the Oral Torah. Rabbinic literature is studied in full depth, and our goal is to educate first-class rabbinical scholars. Simultaneously, we wish to give these Torah students secular academic ability.

I have heard criticisms against the Yeshiva that we have not yet achieved the proper synthesis between Torah study and secular endeavor; between fear of God and worldliness. We have not achieved what the German Orthodox Jews called "Torah with derekh eretz [worldly occupation"] [Avot 2:2]. I claim that the true greatness of the Yeshiva is that it does not have this synthesis.

Yeshiva University

This uniqueness of the Yeshiva is another reason why I am loyal to this institution. It is a reflection of my own thinking and commitment.

 On Professor Eugen Mittwoch, see Mordechai Eliav and Esriel Hildesheimer, Bet ha-Medrash le-Rabanim be-Berlin, 1873–1938 (Jerusalem: Leo Baeck Institute 1996), p. 79

21.03 Yeshiva University II

Related by the Rav in his address at the Hag ha-Semikhah (Rabbinical Graduation Convocation) on April 12, 1970. The address was described in the Commentator (Yeshiva University's undergraduate newspaper) on April 15, 1970; and excerpted and published in the Commentator, March 22, 1994, pp. 8-9.

Yeshiva is an institution which has been opposed and challenged for a long, long time. This opposition to the Yeshiva is a result of the uniqueness of its singular contribution to American Jewish life. You will ask me, In what does this uniqueness express itself? What is it? I will answer you that its uniqueness is an idea, or, if you wish, a faith. If you wish to say so, the uniqueness consists of an adventure. What is this idea, faith, or adventure? It is the concept that the Yeshiva has proclaimed in three words: "It is possible!" That is the motto of the Yeshiva. What is possible? If you ask this question, I will tell you. It is possible to be a Jew, a loyal committed Jew, living a Jewish life. It is possible to be a talmid hakham, a scholar, because intellectual achievements play a great role in Judaism. One can be a scholar, a Jew committed to Torah she-be'al peh [the Oral Tradition] and Torah she-bikhtav [the Written Tradition]. One can be a Jew committed to the past, present, and future of Jewish history. A Jew committed to the eschatological vision of Aharit ha-Yamim [the end of days], and, at the same time, a member of modern society. A useful member, trained in all the skills, and able to live in the midst of modern society and not to retreat. Such an individual takes pride in the fact that he is singular and unique as a Jew. This is the idea that the Yeshiva has proclaimed in